

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 340/2025
20.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Милене Рашић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљене АА, адвоката Александре Милетић и Мирјане Тонић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Петровцу на Млави К 80/24 од 26.09.2024. године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 166/24 од 26.12.2024. године, у седници већа одржаној дана 20.03.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене АА, адвоката Александре Милетић и Мирјане Тонић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Петровцу на Млави К 80/24 од 26.09.2024. године, исправљене решењем К 80/24 од 25.10.2024.године и Вишег суда у Пожаревцу Кж1 166/24 од 26.12.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Петровцу на Млави К 80/24 од 26.09.2024. године окривљена АА оглашена је кривом због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. Кривичног законика и осуђена на новчану казну у износу од 50.000,00 динара, коју је дужна да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико исту не плати у 10 једнаких месечних рата, новчана казна ће бити замењена казном затвора и то тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне суд одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом обавезана је окривљена да плати суду на име паушала износ од 10.000,00 динара, у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, као и трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини суд одлучити посебним решењем.

Наведена пресуда исправљена је решењем Основног суда у Петровцу на Млави К 80/24 од 25.10.2024.године.

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу Кж1 166/24 од 26.12.2024. године одбијена је као неоснована жалба бранилаца окривљене АА и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено су поднели браниоци окривљене АА, адвокати Александра Милетић и Мирјана Тонић, на основу члана 482. став 1. и 483. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине у целини побијане пресуде или само другостепену пресуду и предмет врати нижестепеном суду на поновно одлучивање или да исте преиначи и окривљену ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости бранилаца окривљене АА, је неоснован.

Браниоци окривљене у поднетом захтеву за заштиту законитости, иако не нумеришу, указују на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да се у конкретном случају ради о делу малог значаја, у смислу члана 18. Кривичног законика, суштински наводећи да је степен кривице окривљене низак, имајући у виду да је радње за које се терети предузела у најбољем интересу детета и ради заштите његовог здравственог стања. У вези са изнетим, браниоци се позивају на став Врховног касационог суда, изнет у пресуди Кзз 57/2021 од 18.03.2021. године, те надаље истичући повреду одредби чланова 32. став 1. и 36. став 1. Устава РС и цитирајући одредбе Закона о путним исправама и Закона о граничној контроли, према којима је окривљена имала право да без сагласности оштећеног прибави путну исправу за малолетно дете и напусти Републику Србију, указују и на пропуст суда да у конкретном случају примени одредбу члана 191. став 5. Кривичног законика, имајући у виду да је окривљена чим су се стекли услови обавестила оштећеног да се са дететом налази у Србији и да може остварити виђење са дететом, што по оцени Врховног суда, представља повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

По ставу Врховног суда изнети наводи су неосновани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 18. Кривичног законика, одређено је да „није кривично дело оно дело које, иако садржи обележја кривичног дела, представља дело малог значаја“ (став 1.) а да је дело „малог значаја ако степен кривице учиниоца није висок, ако су штетне последице одсутне или незнатне и ако општа сврха кривичних санкција не захтева изрицање кривичне санкције“ (став 2.) те да се „одредбе ст. 1. и 2. овог члана могу применити на кривична дела за која је прописана казна затвора до три године или новчана казна“ (став 3.).

У конкретном случају, у односу на кривично дело за које је окривљена АА оптужена и оглашена кривом и осуђена - одузимање малолетног лица из члана 191. став 3. Кривичног законика, а имајући у виду опис радње извршења кривичног дела, по ставу

Врховног суда, нису испуњени услови за примену института прописаног чланом 18. Кривичног законика .

Ово стога, што се у конкретном случају не ради о степену кривице који није висок, што је један од првих услова, него је, имајући у виду степеновање кривице на два нехатна и два умишљајна облика, извесно највиши и то у виду директног умишљаја. Такође, није испуњен ни услов у погледу незнатности или одсутности штетних последица. О испуњености овог услова, у погледу одсутности штетних последица, може се говорити уколико је реч, између осталог, о покушају кривичног дела, а у конкретном случају, како то произилази из списка предмета, окривљена је онемогућавала извршење правноснажне и извршне пресуде Основног суда у Петровцу на Млави П2 12/21 од 22.06.2022. године, којом је уређен начин одржавања личних односа малолетног лица и то малолетне ББ, рођене ...2019. године, са оцем – оштећеним ВВ, на тај начин што је у периоду од 23.09.2023. године до 09.04.2024. године малолетно дете одвела са собом у Аустрију, без сагласности оца детета и тиме га онемогућила да у складу са наведеном пресудом проведе време са дететом у данима одређеним том пресудом, те је дело самим тим свршено и за исто је оглашена кривом, па нема сумње да су наступиле, свакако знатне, штетне последице по пасивног субјекта – малолетно лице, али и другог родитеља (оца), који има законска права на одржавање личних односа са својим малолетним дететом. При томе, питање незнатности или одсутности штетних последица, суд цени са становишта угрожености или степена повређивања заштићеног добра. На крају, имајући у виду и о ком кривичном делу се ради, степену кривице, интензитету штетних последица по заштитни објекат дела, нема сумње да општа сврха кривичних санкција, односно „сузбијање дела којима се повређују или угрожавају вредности заштићене кривичним законодавством“, у конкретном случају, захтевају изрицање кривичне санкције, па тако није испуњен ни трећи неопходни услов из члана 18. став 2. Кривичног законика, те по ставу Врховног суда, нема услова за примену института „дело малог значаја“ из члана 18. Кривичног законика, у конкретном случају.

Осим тога, пресуда Врховног касационог суда Кзз 57/2021 од 18.03.2021. године, на коју су у поднетом захтеву за заштиту законитости указали браниоци окривљене, по налажењу овога суда, а с обзиром на околности догађаја из те пресуде, који се разликује у односу на овај конкретан случај, није од утицаја на другачију одлуку овога суда.

Сходно изнетом, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 18. Кривичног законика.

Имајући у виду да је одредбом члана 191. став 5. Кривичног законика прописана могућност ослобађања од казне учиниоца кривичног дела из става 1., 2. и 4. овог члана, који добровољно преда малолетно лице, лицу или установи којој је оно поверено или омогући извршење одлуке о поверавању малолетног лица, то Врховни суд супротно наводима бранилаца налази, да наведена одредба није могла бити примењена у конкретном случају, јер је окривљена оглашена кривом због кривичног дела из члана 191. став 3. Кривичног законика, због чега су и ови наводи бранилаца, којима се суштински указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, оцењени неоснованим.

Поред овога, браниоци у захтеву истичу повреду одредбе члана 428. став 1. ЗКП, док осталим наводима захтева указују на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, полемисањем са разлозима правноснажне пресуде, као и на повреду одредбе члана 440. ЗКП, оспоравањем чињеничног стања у правноснажној пресуди као погрешно и непотпуно утврђеног. Међутим, како према одредби члана 485. став 4. ЗКП, повреде наведених одредби, не представљају дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни суд, у разматрање и оцену ових навода бранилаца, није упуштао.

С обзиром на то, да уз захтев за заштиту законитости, браниоци окривљене АА нису доставили одлуку Уставног суда, која се односи на окривљену или другог учесника у поступку, сходно члану 484. ЗКП, то се Врховни суд није упуштао ни у оцену навода бранилаца да је приликом доношења побијаних пресуда дошло до повреде Уставом загарантованих права из члана 32. став 1. и 36. став 1. Устава РС.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић